

บทที่ 1

บทนำ

บทนำบรรยายความสำคัญและที่มาของโครงการจัดทำฐานข้อมูลทุติยภูมิวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สาขาเฟอร์นิเจอร์และของตกแต่งบ้าน วัตถุประสงค์ของโครงการขอบเขตในการศึกษา การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1.1 ความเป็นมาของการศึกษา

ธุรกิจค้าปลีก-ค้าส่งเฟอร์นิเจอร์และของตกแต่งบ้านของไทย มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมาก ทั้งในส่วนของกระบวนการสร้างงาน ในปี 2545 มีสถานประกอบการกว่า 6,800 แห่ง มีการจ้างงานไม่ต่ำกว่า 147,000 คน มูลค่าการผลิตกว่า 58,000 ล้านบาท อีกทั้งยังก่อให้เกิดรายได้แก่ประเทศปีละหลายหมื่นล้านบาท การผลิตส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบในประเทศ จึงถือว่าอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์เป็นอุตสาหกรรมที่สามารถนำทรัพยากรของประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งวัตถุดิบและแรงงาน และยังมีความสำคัญต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อีกหลายอุตสาหกรรม เช่น โรงงานแปรรูปไม้ โรงงานผลิตกาว เชลแลค แล็คเกอร์ ทินเนอร์ และสีพ่น เป็นต้น

ในช่วงที่ผ่านมายังเป็นสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญของประเทศ โดยตลาดส่งออกที่สำคัญได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป รวมทั้งยังมีโอกาสและความสามารถที่จะสร้างยอดขายที่สูงขึ้นในตลาดต่างประเทศได้ เนื่องจากอุปสงค์ในตลาดใหม่ เช่น จีน อินเดีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และรัสเซียมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ในปี 2550 การส่งออกเฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน มีมูลค่าถึง 1,292 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 44,581 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6

นอกจากนั้น จากการศึกษาวิเคราะห์ของโครงการศึกษาวิเคราะห์และเตือนภัย SMEs รายสาขา (SAW) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่าวงจรชีวิตของอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ของผู้ประกอบการ SMEs ยังอยู่ในช่วงเติบโต และยังสามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น จึงควรมีการสำรวจ ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์แนวโน้มด้านอุปสงค์และอุปทาน และผลกระทบจากปัจจัยต่าง ๆ ที่มีปัญหาและเพิ่มโอกาสต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมนี้ เพื่อจะได้เป็นแนวทางและก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อผู้ที่เข้ามาประกอบธุรกิจรายใหม่ และ

พัฒนาเพิ่มศักยภาพให้กับผู้ประกอบการ SMEs ในอุตสาหกรรมนี้ให้มีความแข็งแรง สามารถรักษาส่วนแบ่งตลาดและแข่งขันได้ในตลาดโลกอย่างยั่งยืน

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อการศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ผลกระทบจากปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ในประเทศและต่างประเทศ เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ที่มีผลต่อ SMEs ในอุตสาหกรรมนี้
- 2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโครงสร้างของอุตสาหกรรม ได้แก่ ขนาดของอุตสาหกรรม ขั้ววงจรชีวิตของอุตสาหกรรม การตลาด คู่แข่งในอุตสาหกรรม และความน่าเชื่อถือของอุตสาหกรรม
- 3) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด ของ SMEs ในอุตสาหกรรมนี้ต่าง ๆ

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

โครงการจัดทำฐานข้อมูลทุติยภูมิวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สาขาเฟอร์นิเจอร์นี้ อ้างอิงตาม การจัดประเภทอุตสาหกรรม (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities, ISIC) ประเภท G โดยจะศึกษาตาม ISIC G5139 และ G5233 ดังแสดงในตารางที่ 1.1 และมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1.1 ประเภทอุตสาหกรรมธุรกิจค้าปลีกส่งเฟอร์นิเจอร์และของตกแต่งบ้าน

รหัส ISIC 4 หลัก	รหัส ISIC 5 หลัก	คำอธิบาย
G5233	G52330	การขายปลีกเครื่องมือ สิ่งของและเครื่องใช้ในครัวเรือน
	G52331	ร้านขายปลีกเครื่องเรือน และเครื่องตกแต่งบ้าน
	G52332	ร้านขายปลีกเครื่องดินเผา เครื่องแก้ว และเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการครัว
	G52333	ร้านขายปลีกผลิตภัณฑ์ฝีมือคนไทย
G5139	G51390	การขายส่งสินค้าที่ใช้ในครัวเรือนอื่น ๆ
	G51391	การขายส่งเครื่องเรือน และเครื่องตกแต่งบ้าน
	G51392	ร้านขายส่งเครื่องดินเผา เครื่องแก้ว และเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการครัว
	G51393	ร้านขายส่งเครื่องเงิน เครื่องถม เครื่องเงิน และ โบราณวัตถุรวมภาชนะที่ทำจากกก หวายและพลาสติก

ประเภท G การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน

หมวด 52 การขายปลีก ยกเว้นยานยนต์และรถจักรยานยนต์ รวมทั้งการซ่อมแซมของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน ได้แก่

- การดำเนินกิจการขาย (เป็นการขายสินค้าที่ไม่มีการเปลี่ยนรูป/ดัดแปลงสินค้า) สินค้าใหม่และสินค้าที่ใช้แล้วให้แก่ประชาชนทั่วไป เพื่อการบริโภค หรือการใช้ประโยชน์เฉพาะส่วนบุคคล หรือในครัวเรือน สถานประกอบการขายปลีก อาจเป็นร้านค้า ห้างสรรพสินค้า แผงลอย สถานประกอบการที่รับส่งสินค้าทางไปรษณีย์ ผู้เร่ขายสินค้า สหกรณ์ผู้บริโภค สถานที่ประมูลสินค้า ฯลฯ ผู้ขายปลีกส่วนมากมักดำเนินการซื้อและขายสินค้าที่เป็นของตนเอง แต่บางรายเป็นตัวแทนของสำนักงานใหญ่ และทำหน้าที่ขายให้ตามที่ได้รับมอบหมาย หรือขายให้โดยได้รับค่าธรรมเนียมตอบแทน
- สถานประกอบการ ซึ่งดำเนินการหลักเกี่ยวกับการขายสินค้าที่นำมาแสดงให้แก่ประชาชนทั่วไป เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องเขียน สีทา หรือไม้แปรรูป ได้จัดประเภทไว้ในหมวดนี้ ถึงแม้ว่าการขายสิ่งของเหล่านี้ อาจจะไม่ใช้เพื่อการบริโภคหรือการใช้ประโยชน์เฉพาะส่วนบุคคลหรือในครัวเรือน
- สินค้าที่โดยปกติเป็นสินค้าที่จะไม่นำมาขายปลีก แต่ได้นำมาขายปลีก ให้จัดประเภทรวมไว้ในหมวดนี้ ตัวอย่างเช่น เมล็ดธัญพืช สินแร่ ปิโตรเลียมดิบ เคมีภัณฑ์ทางอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า เครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์ทางอุตสาหกรรม
- การซ่อมและการติดตั้งของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน ซึ่งจะดำเนินการร่วมไปกับการขายปลีกสินค้าหรือไม่ก็ตาม ได้จัดประเภทรวมไว้ในหมวดนี้ด้วย
- การขายปลีกที่ขายในร้านค้า ได้จัดประเภทไว้ในหมู่ 521-524 และการขายปลีกโดยวิธีการอื่น ๆ ได้จัดประเภทไว้ในหมู่ 525

ยกเว้น

- การขายผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยเกษตรกร ได้จัดประเภทไว้ในหมวด 01 (เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และกิจกรรมด้านการบริการที่เกี่ยวข้อง)
- การผลิตและขายสินค้า (เช่น เสื้อผ้า อาหาร) ให้แก่ประชาชนทั่วไป เพื่อการบริโภคส่วนบุคคลหรือในครัวเรือน โดยทั่วไปได้จัดประเภทไว้ในการผลิตนั้นจะเป็นการผลิตเพื่อขาย
- การขายยานยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถเล่นบนหิมะและส่วนประกอบ และการขายน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์ ได้จัดประเภทไว้ในหมวด 50 (การขาย การบำรุงรักษาและการซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์ รวมทั้งการขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์)

- การขายยานยนต์หรือสินค้าอื่นให้กับผู้ใช้ในสถาบันหรือผู้ใช้ทางอุตสาหกรรม ได้จัดประเภทไว้ในหมวด 50 และหมวด 51 (การขายส่งและการค้าเพื่อค่านายหน้า ยกเว้นยานยนต์และรถจักรยานยนต์) ตามลำดับ
- การขายอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อการบริโภคในสถานที่ที่ดำเนินกิจการ ได้จัดประเภทไว้ในหมู่ย่อย 5520 (ภัตตาคาร บาร์ และโรงอาหาร)
- การให้เช่าของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนให้แก่ประชาชนทั่วไป ได้จัดประเภทไว้ในหมู่ย่อย 7130 (การให้เช่าของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น)

523 การขายปลีกสินค้าใหม่อื่น ๆ ในร้านเฉพาะอย่างของสินค้านั้น ๆ

5233 การขายปลีกเครื่องใช้ สิ่งของ และอุปกรณ์ที่ใช้ในครัวเรือน ในหมู่ย่อยนี้ ได้แก่

- การขายปลีกสินค้าเฉพาะประเภทที่ใช้ในครัวเรือน ได้แก่ เฟอร์นิเจอร์; เครื่องใช้ในครัวเรือน; ภาชนะต่าง ๆ ที่ใช้ในครัวเรือน ของมีคม เครื่องถ้วยชาม เครื่องแก้ว เครื่องเคลือบดินเผาและเครื่องปั้นดินเผา; เครื่องรับวิทยุและโทรทัศน์ เครื่องดนตรี และเครื่องบันทึกเสียง มิวสิกสก็อร์และเทปเพลง; อุปกรณ์ที่ให้แสงสว่าง; ม่าน ม่านตาข่าย และเครื่องใช้ในครัวเรือนที่ทำจากวัสดุสิ่งทอ; ของที่ทำจากไม้ ไม้ก๊อกและเครื่องสาน; เครื่องใช้ สิ่งของและอุปกรณ์ที่ใช้ในครัวเรือน ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

หมวด 51 การขายส่งและการค้าเพื่อค่านายหน้า ยกเว้นยานยนต์และรถจักรยานยนต์ ได้แก่

- การดำเนินการขาย (เป็นการขายสินค้าที่ไม่มีการเปลี่ยนรูป/ดัดแปลงสินค้า) สินค้าใหม่ และสินค้าที่ใช้แล้วให้แก่ผู้ขายปลีก ผู้ใช้ในงานอุตสาหกรรม ผู้ใช้ในงานพาณิชย์กรรม ผู้ใช้ในงานสถาบัน ผู้ใช้ในงานวิชาชีพ หรือผู้ขายส่งรายอื่น ๆ หรือบุคคล/บริษัทที่ทำหน้าที่ตัวแทน หรือนายหน้าซื้อขายสินค้า ธุรกิจหลักได้รวมถึงพ่อค้าขายส่ง ตัวอย่างเช่น ผู้ขายส่งที่ดำเนินการซื้อและขายสินค้าที่เป็นของตนเอง ได้แก่ พ่อค้าขายส่ง หรือผู้ขายหุ้น ผู้จำหน่ายสินค้าอุตสาหกรรม ผู้ส่งสินค้าออก ผู้ส่งสินค้าเข้า ผู้รับช่วงสินค้าปลายทาง และกลุ่มสหกรณ์ การซื้อ สาขาการขายและสำนักงานการขาย (ไม่ใช่ร้านค้าปลีก) ซึ่งรับสินค้าโดยตรงมาจากโรงงานอุตสาหกรรม หรือแหล่งผลิตสินค้า เป็นส่วนที่แยกจากโรงงานหรือแหล่งผลิต เพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการขายผลิตภัณฑ์ และมีใช่เป็นการส่งสินค้าโดยตรงจากโรงงาน หรือแหล่งผลิตตามการสั่งสินค้า ทั้งนี้รวมถึงนายหน้าซื้อขายสินค้า การขายเพื่อนายหน้า ผู้ขายส่งที่ดำเนินการซื้อ และขายสินค้าที่เป็นของตนเองและกลุ่มผู้ประกอบการ ผู้ซื้อและกลุ่มสหกรณ์ ซึ่งดำเนินการเกี่ยวข้องกับการตลาดของผลิตภัณฑ์การเกษตร

- ผู้ขายส่งซึ่งประกอบ จัดแยกขนาดและคัดคุณภาพสินค้าจำนวนมากเป็นประจำ การจัดแบ่งสินค้าออกเป็นส่วนย่อย การบรรจุหีบห่อใหม่ การจัดจำหน่ายสินค้าเป็นลอตย่อย รวมถึงการเก็บสินค้า การแช่เย็นสินค้า การจัดส่งและการจัดวางสินค้า กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการส่งเสริมการขายให้แก่ลูกค้า และการออกแบบฉลากติดสินค้า

ยกเว้น

- การขายส่งยานยนต์หรือรถจักรยานยนต์ และรถเล่นบนหิมะ ได้จัดประเภทไว้ใน หมู่ย่อย 5010 (การขายยานยนต์) และหมู่ย่อย 5040 (การขาย การบำรุงรักษาและการซ่อมแซม รถจักรยานยนต์ อะไหล่และชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง) ตามลำดับ
- กิจกรรมของผู้ค้า และนายหน้าที่ทำการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินค้าล่วงหน้า และสัญญาแลกเปลี่ยนในทางการค้า ได้จัดประเภทไว้ในหมู่ย่อยที่เหมาะสมในหมู่ 671 (กิจกรรมที่ช่วยเสริมการเป็นตัวกลางทางการเงิน ยกเว้น การประกันภัยและกองทุนบำเหน็จบำนาญ)

513 การขายส่งของใช้ในครัวเรือน

5139 การขายส่งของใช้อื่น ๆ ในครัวเรือน ในหมู่ย่อยนี้ ได้แก่

- การขายส่งเครื่องใช้ สิ่งของและอุปกรณ์ที่ใช้ในครัวเรือน เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ในครัวเรือน ของมีคมที่ใช้ในครัวเรือน อุปกรณ์ให้แสงสว่าง เครื่องรับวิทยุและโทรทัศน์ เครื่องแก้ว เครื่องไม้ กระจาดปิดผนัง สิ่งปูพื้น ฯลฯ
- การขายส่งสินค้าทางเภสัชกรรมและเวชภัณฑ์ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ทางศัลยกรรม เครื่องใช้ทางศาสตร์กระดูก เครื่องหอม เครื่องสำอางและสบู่
- การขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภคต่าง ๆ เช่น กระจาดและกระจาดแข็ง หนังสือ นิตยสาร เกี่ยวกับสารคดีหรือความบันเทิง หนังสือพิมพ์และเครื่องเขียน อุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายภาพและทางทัศนศาสตร์ ของเล่นเกมและของเล่น นาฬิกา เครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณ เครื่องกีฬา (รวมถึงรถจักรยานสองล้อ) เครื่องหนังและเครื่องใช้สำหรับเดินทาง และวัสดุที่ใช้สำหรับทำความสะอาด ฯลฯ

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทุกข้อมูมิได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในขณะที่การศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลครอบคลุมเนื้อหาดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลทั่วไปทั้งมหภาคและ SMEs ในด้านนโยบายรัฐ การเมือง กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ กรรมสิทธิ์ ปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญและเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสาขาค้าปลีก-ค้าส่งเฟอร์นิเจอร์และตกแต่งบ้าน
- 2) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเชิงลึกทั้งมหภาคและ SMEs เกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเจาะจง/ฉับพลัน โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ขนาดอุตสาหกรรม วิเคราะห์ขั้นของวงจรชีวิตของอุตสาหกรรม รวมทั้งวิเคราะห์ทางการตลาดและตำแหน่งของอุตสาหกรรมโดย BCG Matrix ในอุตสาหกรรมสาขาค้าปลีก-ค้าส่งเฟอร์นิเจอร์และตกแต่งบ้าน
- 3) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเชิงลึกทั้งมหภาคและ SMEs เกี่ยวกับความน่าสนใจของอุตสาหกรรม ประกอบด้วย การวิเคราะห์ผู้รับเหมาช่วงและผู้สนับสนุนวัตถุดิบ การวิเคราะห์ผู้ซื้อ การวิเคราะห์การแข่งขัน การวิเคราะห์คู่แข่งใหม่ที่เข้ามาใหม่ การวิเคราะห์สินค้าและบริการทดแทน การวิเคราะห์แนวโน้มและปัจจัยขับเคลื่อนอุตสาหกรรม และการวิเคราะห์คู่แข่งในอุตสาหกรรมสาขาค้าปลีก-ค้าส่งเฟอร์นิเจอร์และตกแต่งบ้าน
- 4) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเชิงลึกทั้งมหภาคและ SMEs เกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของอุตสาหกรรม ประกอบด้วย การวิเคราะห์วิสัยทัศน์ และพันธกิจ การวิเคราะห์ประวัติความเป็นมา การวิเคราะห์ทักษะและทรัพยากร การวิเคราะห์ระบบและรูปแบบของการจัดการ การวิเคราะห์โครงสร้างองค์กร การวิเคราะห์ระบบและรูปแบบการวางแผน และการวิเคราะห์ปัญหาหลักในการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมสาขาค้าปลีก-ค้าส่งเฟอร์นิเจอร์และตกแต่งบ้าน
- 5) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเชิงลึกทั้งมหภาคและ SMEs เกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริหารจัดการตามลักษณะงาน ประกอบด้วย การจัดการการตลาด การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการเทคโนโลยีและสารสนเทศ การจัดการดำเนินงานและการผลิต และการจัดการเงินของอุตสาหกรรมสาขาค้าปลีก-ค้าส่งเฟอร์นิเจอร์และตกแต่งบ้าน
- 6) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเชิงลึกทั้งมหภาคและ SMEs เกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของอุตสาหกรรม และวิเคราะห์การบริหารจัดการตามลักษณะงานของอุตสาหกรรมสาขาค้าปลีก-ค้าส่งเฟอร์นิเจอร์และตกแต่งบ้าน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ผลการรวบรวมข้อมูล ข้อวิเคราะห์

- รวบรวมข้อมูลสถิติและผลกระทบจากปัจจัยภายนอกที่แม่นยำถูกต้องและทันสมัยเช่น นโยบายรัฐ การเมือง กฎหมาย กฎระเบียบ สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ กรรมสิทธิ์ ปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญ สภาพทางเศรษฐกิจ ต่อการดำเนินงานของ SMEs ไทย ของอุตสาหกรรมโลจิสติกส์

- รวบรวมข้อมูลสถิติและผลกระทบจากปัจจัยในการบริหารจัดการต่อการดำเนินงานของ SMEs ไทย ที่แม่นยำถูกต้องและทันสมัย เช่น การตลาด การดำเนินงานและการผลิต การเงิน การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้นแนวทางในการบริหารจัดการของ อุตสาหกรรมโลจิสติกส์

- 2) ผลการศึกษาข้อมูลสถิติและผลกระทบตั้งแต่ข้อ 1) อย่างละเอียด เพื่อวิเคราะห์ ข้อมูลเบื้องต้น ตามรูปแบบการนำเสนอของอุตสาหกรรมรายสาขา
- 3) ผลการวิเคราะห์และกำหนดเบื้องต้นเกี่ยวกับ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ข้อจำกัด ของอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ เพื่อให้เป็นข้อมูลสนับสนุนแนวทางการวิเคราะห์เชิงลึกต่อไป